

ПРИЈЕМО			
17.03.2023.			
ОПТ. ЈЕД.	БРОЈ	ПРЕДЛОЖ	ВРЕДНОСТ
01	430		

УНИВЕРЗИТЕТ У НИШУ
Правни факултет

Образац Д4

ИЗВЕШТАЈ О ОЦЕНИ ДОКТОРСКЕ ДИСЕРТАЦИЈЕ

ПОДАЦИ О КАНДИДАТУ

Презиме, име једног
родитеља и име Митић, Ивица, Сара
Датум и место рођења 08.02.1995.

Основне студије

Универзитет Универзитет у Нишу
Факултет Правни факултет
Студијски програм Основне академске студије права
Звање Дипломирани правник
Година уписа 2014
Година завршетка 2018
Просечна оцена 10,00

Магистер студије, магистарске студије

Универзитет Универзитет у Нишу
Факултет Правни факултет
Студијски програм Мастер академске студије права
Звање мастер правник
Година уписа 2018
Година завршетка 2019
Просечна оцена 10,00
Научна област Право, правноисторијска научна област
Наслов завршног рада Уставни нацрт Војислава Маринковића из 1931. године

Докторске студије

Универзитет Универзитет у Нишу
Факултет Правни факултет
Студијски програм докторске академске студије права
Година уписа 2019
Остварен број ЕСПБ бодова 134
Просечна оцена 10,00

НАСЛОВ ТЕМЕ ДОКТОРСКЕ ДИСЕРТАЦИЈЕ

Наслов теме докторске дисертације „*CONTRACTUS CONSENSUALES* У РИМСКОМ ПРАВУ И ПРАВУ КРАЉЕВИНЕ СХС-упоредноисторијски аспект и рефлексije у савременом праву”
Име и презиме ментора, звање Марија Игњатовић, редовни професор Правног факултета Универзитета у Нишу
Број и датум добијања сагласности за тему докторске дисертације Одлука НСВ бр. 8/18-01-005/22-026 од 06.07. 2022. године

ПРЕГЛЕД ДОКТОРСКЕ ДИСЕРТАЦИЈЕ

Број страна	439
Број поглавља	шест (увод, четири дела, закључак)
Број слика (шема, графикона)	/
Број табела	/
Број прилога	/

ПРИКАЗ НАУЧНИХ И СТРУЧНИХ РАДОВА КАНДИДАТА који садрже резултате истраживања у оквиру докторске дисертације

Р. бр.	Аутор-и, наслов, часопис, година, број волумена, странице	Категорија
1	<p>Сара Митић, Држава и црква у Србији у време важења Устава из 1838. године, Црквене студије, XVI, број 16/2, Ценар за црквене студије, Универзитет у Ниш, Центар за византијско-словенске студије, Ниш, 2019, 293-303, ISSN 1820-2446</p> <p><i>Кратак опис садржине (до 100 речи)</i></p> <p>Положају цркве у држави Србији, нарочито у време њеног стасавања, посматраном кроз законску регулативу, у државно-правној и црквеној историографији није дат адекватан значај. Циљ истраживања и закључивања у овом чланку је да се укаже на однос државе и цркве, у процесу обостраног развоја, кроз државну легислативу, али и кроз шири контекст државно-црквених односа у време важења Устава из 1838. године. Овај период је посебно значајан јер представља део развоја српске државности од формално признате аутономије ка фактичкој независности. Важан део тог процеса је и изградња црквене самосталности, кроз државно законодавство.</p>	M24
2	<p>Sara Mitić, Bela Palanka as a Roman province, IUS ROMANUM, ISSN 2367-7007</p> <p><i>Кратак опис садржине (до 100 речи)</i></p> <p>Бела Паланка, данас град на југу Србије са највише доктора наука по глави становника (Гинисова књига рекорда), некада је била важан део римске империје. Основана око 280. п.н.е. под именом Ремезијана, касније се развила у аутономни град (муниципијум) за време цара Трајана. Ремезијана је због рудног богатства постала веома важан фактор за централну римску власт, центар једне од шест области рударског комплекса <i>Metalli Dardanici</i>. Поред тога, била је и седиште царског култа као и хришћански центар целе области, посебно у време угледног епископа Никете. У време цара Јустинијана Бела Паланка је, такође, била значајна за римску државу.</p>	HeinOnline
3	<p>Небојша В. Ранђеловић, Сара И. Митић, Прводецембарски акти о уједињењу - циљеви и одступања, Зборник радова Правног факултета у Новом Саду. – Нови Сад: Правни факултет, 2020. – Вол. 54, бр. 1 (2020), стр. 159-172. ISSN 0550-2179</p> <p><i>Кратак опис садржине (до 100 речи)</i></p> <p>Прводецембарски акти уједињења Јужних Словена у заједничку државу представљали су крај остваривања велике идеје уједињења и почетак процеса растакања нове државе. Лице остваривања ове идеје је хронологија догађаја, која указује на узлазну путању рада Србије и Народног вијећа на коначном уједињењу. Наличје представља конфузија распада Аустро-Угарске и рад Народног вијећа у таквим околностима. Често без осећања појединих својих чланова за реалност догађаја, Средишњи одбор Народног вијећа је формулисао Напутак (обавезујуће упутство својој делегацији упућеној у</p>	M24

	Београд 28.11. 1918. године). Притиснута брзином догађаја и реалним опасностима, делегација је одустала од садржине напутка и прилагодила га у Адреси регенту Александру, након чега је уследило проглашење уједињења у заједничку државу 1. 12. 1918. године.	
	Сара Митић, Уговор о ортаклуку у римском праву, Српском грађанском законнику и Општем имовинском законнику за Црну Гору, Пешчаник година XX број 23 (2022), 259-269	
4	<p><i>Кратак опис садржине (до 100 речи)</i></p> <p>Уговор о ортаклуку (<i>societas</i>), представља творевину римског права која као и већина уговора римског облигационог права указује на универзалност и трајни карактер римског права као посебне правне дисциплине. Настао са развојем економских односа, односно трговине, овај често коришћен инструмент римског облигационог права своје место налазио је у великим законима грађанског друштва. Овај уговор егзистира и у условима савременог права равноправно са осталим уговорима облигационог права. Из тог разлога буди посебну пажњу како романиста тако и позитивиста, па је врло често проучаван, анализиран увек са новим закључцима.</p>	M53
НАПОМЕНА: уколико је кандидат објавио више од 3 рада, додати нове редове у овај део документа		
ИСПУЊЕНОСТ УСЛОВА ЗА ОДБРАНУ ДОКТОРСKE ДИСЕРТАЦИЈЕ		
Кандидат испуњава услове за оцену и одбрану докторске дисертације који су предвиђени Законом о високом образовању, Статутом Универзитета и Статутом Факултета.		☒ ДА ☐ НЕ
<i>Образложење</i>		
Увидом у биографију и приложену документацију, утврђује се да је кандидаткиња Сара Митић положила све испите предвиђене студијским програмом докторских академских студија права Правног факултета Универзитета у Нишу са просечном оценом 10,00 (десет) и испунила друге обавезе предвиђене студијским програмом, и то: припремила, израдила и одбранила два семинарска рада; припремила, израдила и публиковала 13 чланака из уже научне области којој припада тема докторске дисертације; одбранила пројекат докторске дисертације; пријавила тему докторске дисертације, и окончала научноистраживачки рад на изради докторске дисертације, чиме је остварила 134 ЕСП бодова и испунила све услове предвиђене Правилником о докторским академским студијама права Правног факултета у Нишу и другим важећим правним прописима и квалификовала се за приступање одбрани докторске дисертације.		
ВРЕДНОВАЊЕ ПОЈЕДИНИХ ДЕЛОВА ДОКТОРСKE ДИСЕРТАЦИЈЕ		
Кратак опис појединих делова дисертације (<i>до 500 речи</i>)		
Докторска дисертација кандидаткиње Саре Митић под називом „ <i>CONTRACTUS CONSENSUALES У РИМСКОМ ПРАВУ И ПРАВУ КРАЉЕВИНЕ СХС-</i> упоредноисторијски аспект и рефлексije у савременом праву” написана је на 439 страна компјутерски обрађеног текста, уз одговарајући проред, са бројним напоменама у фуснотама које су претежно експликативног карактера, неопходне за појашњење многих појава, појмова и назива. Кроз фусноте кандидаткиња, такође, потврђује своје ставове теоријама и идејним ставовима других аутора, остављајући, при том, читаоцу могућност да сагледа и другачија мишљења. Основу рада чини велики број домаћих и страних литерарних јединица - уџбеници, монографије, коментари меродавних извора права, радови у зборницима, научни и стручни часописи, студије и други краћи написи, као и бројни извори права. Текст дисертације је подељен на шест целина: увод, четири дела и закључак.		

У Уводном делу рада, изложен је предмет, циљ, методе научног истраживања, хипотетички оквир, као и научна и друштвена релевантност истраживања.

У Првом делу рада, кандидаткиња се бави истраживањем консенсуалних контраката у римском праву и на почетку овог дела даје правноисторијски осврт на настанак ових уговора на Старом Истоку и у Старој Грчкој. Затим обрађује консенсуалне котракте римског права, дајући детаљан приказ развоја ових уговора у предкласичном, класичном и посткласичном праву. *Emptio-venditio*, *locatio-conductio*, *societas* и *mandatum* су обрађени кроз подцеле: битни елементи уговора, дејство уговора, процедурална средства и додатна пакта.

У Другом делу, кандидаткиња истражује римско право као темељ правних система јужнословенских простора. У ту сврху даје приказ римског наслеђа на Балкану од досељавања Словена на Балкан до стварања заједничке државе, Краљевине Срба, Хрвата и Словенаца.

Трећи део посвећен је консенсуалним уговорима у правним системима на простору Краљевине Срба, Хрвата и Словенаца. Простор Краљевине Срба, Хрвата и Словенаца није био јединствен у смислу правних прописа, већ је постојало шест различитих правних подручја. Из тог разлога у дисертацији се обрађују србијанско, црногорско, хрватско-славонско, словеначко-далматинско, босанско-херцеговачко и на крају војвођанско правно подручје и грађански законици који су се примењивали на тим просторима. У том контексту детаљно су анализирани консенсуални уговори у Аустријском општем грађанском закону, Српском грађанском закону, Општем имовинском закону за Црну Гору и Мецели. У овом поглављу дат је упоредноправни преглед решења римског права и права грађанских друштва, односно указано је на сличности и разлике које су постојале у регулативи ових уговора.

Четврти део докторске дисертације обрађује рефлексије римског права у савременом праву. Иако је Социјалистичка Федеративна Република Југославија била сасвим ново друштвено-политичко уређење фундаменталне одлике приватног права у највећем делу остале су идентичне са одликама римског наслеђа. Посебно је занимљиво, да је иако су нова држава и нови друштвено-политички систем увели нове облике својине, легислатива у области приватног права, није могла превише да изађе из оквира римскоправног наслеђа.

У Закључном делу дисертације сумирани су резултати целокупно спроведеног истраживања.

ВРЕДНОВАЊЕ РЕЗУЛТАТА ДОКТОРСKE ДИСЕРТАЦИЈЕ

Ниво остваривања постављених циљева из пријаве докторске дисертације (до 200 речи)

У докторској дисертацији под називом „*CONTRACTUS CONSENSUALES* У РИМСКОМ ПРАВУ И ПРАВУ КРАЉЕВИНЕ СХС- упоредноисторијски аспект и рефлексије у савременом праву” кандидаткиње Саре Митић остварени су сви научни и прагматички (друштвени) циљеви задати у пројекту и пријави теме докторске дисертације. Пре свега, на сазнајном плану, кандидаткиња је у дисертацији путем аналитичког и критичког приступа релевантној литератури, меродавним изворима права, анализирала консенсуалне уговоре римског права кроз три различита периода, предкласични, класични и посткласични период. Затим су *emptio-venditio*, *locatio-conductio*, *societas* и *mandatum* посматрани кроз призму шест правних подручја Краљевине Срба, Хрвата и Словенаца. Анализом грађанских законика који су примењивани на сваком од подручја кандидаткиња је указала на институте који су директно преузети из римског права, као и на оне који су у мањој или већој мери претрпели одређене промене. Кандидаткиња је обрадила узроке који су довели до разлика у регулативи одређених института ових уговора.

Вредновање значаја и научног доприноса резултата дисертације (до 200 речи)

Докторска дисертација са темом „*CONTRACTUS CONSENSUALES* У РИМСКОМ ПРАВУ И ПРАВУ КРАЉЕВИНЕ СХС- упоредноисторијски аспект и рефлексије у савременом праву” самим насловом упућује на комплексан истраживачки и научни задатак, посебно ако се има у виду чињеница да су

сегменти ове области недовољно истражени и да не постоји правноисторијска студија која их на свеобухватан начин обједињује. Кандитакиња је, примењујући методе и научне поступке, наведене у уводном делу дисертације, дефинисањем предмета, хипотеза и циљева истраживања дала систематичан и целовит приказ садржине и одлика консенсуалних уговора од римског права, преко његове рецепције, до хетерогене средине њихове примене у Краљевине Срба, Хрвата и Словенаца, односно њених шест правних подручја, које је требало унификовати и инкорпорирати у јединствени правни систем. Излагање резултата истраживања, кандидатиња је водила од ширине аналитичког приступа материји, до синтетичког сажимања, које је довело до закључака, датих у последњем делу дисертације. Посебна вредност дисертације огледа се у томе, што је кандидатиња успела да важан део облигационог права, од древног Рима, до Краљевине Срба, Хрвата и Словенаца, стави и у јавноправни контекст, указујући на државноправне оквире, њихову генезу и друштвенополитички контекст у коме су се развијали, мењали, али и опстајали цивилноправни односи. Као нарочиту вредност дисертације треба истаћи да је кандидатиња користила обиље правноисторијских извора, који у литератури нису анализирани са оваквим истраживачким приступом.

Оцена самосталности научног рада кандидата (до 100 речи)

Докторска дисертација „*CONTRACTUS CONSENSUALES* У РИМСКОМ ПРАВУ И ПРАВУ КРАЉЕВИНЕ СХС- упоредноисторијски аспект и рефлексије у савременом праву” урађена је у складу са пројектом који је кандидатиња Сара Митић успешно одбранила на Правном факултету Универзитета у Нишу. Структура рада је логички правилно постављена и повезује обрађене тематске делове у складну целину. Приликом анализе истраживачких проблема коришћен је еклектични приступ, односно различити истраживачки методи, превасходно из области друштвених и, нарочито, правних наука. Кандидатиња је прикупила и обрадила обимну литерарну грађу, као и обиље извора које је правилно и ваљано цитирала. Оригинално постављена структура рада, обим и однос тематских целина, методолошки приступ, изношење личних запажања и ставова о спорним питањима и ситуацијама на које је наилазила током истраживања, нова, научно утемељена аргументација, као и сопствени закључци дају ваљану подлогу за закључак да је докторска дисертација резултат самосталног научноистраживачког рада.

ЗАКЉУЧАК (до 100 речи)

Увидом у биографију кандидатиње и предату документацију о испуњености обавеза предвиђених студијским програмом докторских студија права Правног факултета Универзитета у Нишу, Комисија је утврдила да кандидатиња Сара Митић испуњава формалноправне услове за одбрану докторске дисертације предвиђене Законом о високом образовању, Статутом Универзитета у Нишу и Статутом Правног факултета у Нишу, као и другим релевантним правним прописима.

Поред тога, Комисија је мишљења да постоји усклађеност између одбрањеног пројекта докторске дисертације и израђене докторске дисертације, те да се ради о оригиналном начину анализирања проблема истраживања, да је дисертација резултат самосталног научноистраживачког рада кандидатиње и да као таква представља несумњив научни допринос науци историје права.

У светлу горе наведеног, Комисија даје позитивну оцену докторске дисертације под називом „*CONTRACTUS CONSENSUALES* У РИМСКОМ ПРАВУ И ПРАВУ КРАЉЕВИНЕ СХС- упоредноисторијски аспект и рефлексије у савременом праву” и предлаже Наставно-научном већу Правног факултета Универзитета у Нишу да овај Извештај усвоји и одобри јавну одбрану докторске дисертације.

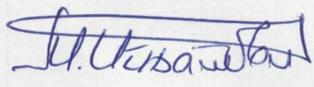
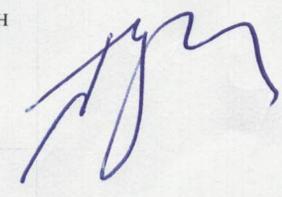
КОМИСИЈА

Број одлуке ННВ о именовану Комисије

8/18-01-001/23-041

Датум именовања Комисије

02.03.2023.

Р. бр.	Име и презиме, звање	Потпис
1.	Др Марија Игњатовић, редовни професор Правноисторијска (Ужа научна област)	Ментор Правни факултет Универзитета у Нишу (Установа у којој је запослен)
2.	Др Небојша Ранђеловић, редовни професор Председник Правноисторијска (Ужа научна област)	Правни факултет Универзитета у Нишу (Установа у којој је запослен)
3.	Др Гоце Наумовски, редовни професор Римско право (Ужа научна област)	члан Правни факултет „Јустинијан Први“ Универзитета „Св. Кирил и Методиј“ у Скопљу (Установа у којој је запослен)
4.	Др Александар Ђорђевић, ванредни професор члан Правноисторијска (Ужа научна област)	Правни факултет Универзитета у Нишу (Установа у којој је запослен)

Датум и место:

13.03.2023. године, Ниш